

NOTA

Betreft: Nota over de plenaire zitting
- 6-7 juni 2002, Brussel ¹

I. Opening van de vergadering

1. De vergadering werd geopend door de voorzitter van de Conventie, de heer Valéry Giscard d'Estaing. Hij werd geassisteerd door de twee vice-voorzitters, de heren Giuliano Amato en Jean-Luc Dehaene.
2. De voorzitter wees erop dat het praesidium, om het debat beter te structureren, voor elk agendapunt een spreektijdbeperking heeft vastgesteld; dit betekent dat slechts een beperkt aantal sprekers het woord kan nemen. In verband hiermee heeft de voorzitter er met klem op gewezen dat de sprekers de spreektijdbeperking van drie minuten nauwgezet moeten respecteren, om ieder lid van de Conventie dat het woord heeft gevraagd daadwerkelijk een gelijke kans te geven.

II. Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid: de rol van de Europese Unie en van de lidstaten (CONV 69/02 en CONV 70/02)

3. De voorzitter leidde het debat in met de opmerking dat vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid gebieden zijn waarop een aanzienlijke behoefte aan bemoeiing van Europa

¹ Het verbatim van de plenaire zitting staat op www.european-convention.eu.int

bestaat, zoals blijkt uit de opiniepeilingen en uit de bijdragen van de leden van de Conventie zelf. Ook wees hij erop dat het vanwege het ingewikkelde karakter van de huidige procedures en mechanismen, goed zou zijn om spoedig te beginnen met de besprekingen. Ten slotte presenteerde hij document CONV 69/02, waarin een niet onverdeeld gunstige balans wordt opgemaakt van wat er op het gebied van veiligheid en rechtvaardigheid bereikt is, en waarin een lijst staat van vragen of suggesties ter verdere bespreking door de Conventie.

4. Meer dan vijftig leden van de Conventie hebben deelgenomen aan het debat ¹. De Conventie heeft een rijke en geanimeerde gedachtewisseling gehouden over dit thema dat, volgens alle sprekers, voor de burger van centrale betekenis is. Veel leden van de Conventie wezen er voorts op dat het ook tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad in Sevilla speciale aandacht zal krijgen.

i) Algemene problematiek

5. De overgrote meerderheid van de Conventie pleitte voor meer Europa op het gebied van veiligheid en rechtvaardigheid, en voerde met name aan dat de individuele lidstaten onvoldoende toegerust zijn om de grensoverschrijdende criminaliteit effectief te bestrijden. Er werd opgemerkt dat mensenhandel, drugshandel en georganiseerde criminaliteit zich niets gelegen laten liggen aan juridische en administratieve grenzen.
6. Verscheidene leden hebben erop gewezen dat er evenwicht moet zijn tussen het verlangen naar veiligheid en het respect voor de fundamentele waarden. In dit verband heeft een aantal sprekers het Handvest van de grondrechten genoemd en de wens uitgesproken dat dit in het Verdrag wordt opgenomen. Toetreding van de Gemeenschap of de Unie tot het Europees Verdrag voor de rechten van de mens is eveneens vaak voorgesteld. Enkele sprekers hebben bovendien gesproken over toetreding tot het Europees Sociaal Handvest van Turijn of tot het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen.

ii) Bespreking van het beleid

7. Talrijke sprekers wensten een preciezere omschrijving van wat verstaan wordt onder grensoverschrijdende criminaliteit die een Europees optreden eist. In dit verband heeft een aantal sprekers een verdergaande harmonisatie voorgesteld van de nationale strafrechtstelsels, met name waar het gaat om definities van strafbare feiten en van minimale en maximale

¹ De sprekerslijst zal in een addendum bij deze nota worden gevoegd.

sancties; anderen legden het accent op het beginsel van de wederzijdse erkenning.

Verscheidene sprekers stelden voor de twee benaderingen te combineren omdat, ook al kan men in de meeste gevallen voor wederzijdse erkenning opteren, er in bepaalde gevallen toch harmonisatie nodig zal zijn. Velen hebben aangedrongen op een beleid dat gericht is op grotere harmonisatie op het gebied van asiel en immigratie, maar sommigen wensten dat de lidstaten, met name wat betreft immigratie en toegang tot de arbeidsmarkt, een nationaal beleid zouden kunnen blijven voeren. Talrijke leden van de Conventie benadrukten dat het belangrijk is dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen asielbeleid enerzijds en immigratiebeleid anderzijds. Met betrekking tot asiel moeten de humanitaire verplichtingen, met name die welke voortvloeien uit het Verdrag van Genève, worden geëerbiedigd en ook dient er in Europa een systeem voor lastenverdeling te komen. Voor het immigratiebeleid gelden andere criteria, zoals de behoeften van de arbeidsmarkt en de opnamecapaciteit van de samenleving.

8. Sommige sprekers stelden voor verder te gaan dan de bepalingen van de huidige verdragen, de op minimumstandaards gebaseerde aanpak te verlaten om te komen tot een waarachtig gemeenschappelijke asielregeling, de opsomming van de huidige rechtsgrondslagen in EG-artikel 63 te herzien om te komen tot een meer coherent systeem in overeenstemming met het in Tampere afgesproken politieke programma, en verder te gaan dan wat er in het Verdrag van Nice bepaald wordt inzake de overgang naar gekwalificeerde meerderheid. De huidige situatie van asielzoekers en illegale immigranten in Europa en de behandeling van deze mensen werden overigens dikwijls genoemd als een bron van zorgen.
9. Verscheidene sprekers wezen met klem op de externe dimensie van het beleid van de Unie inzake justitie en binnenlandse zaken, en wensten dat vooral met de buurlanden beter zou worden samengewerkt op deze gebieden, dat in de externe betrekkingen van de Unie meer rekening zou worden gehouden met de aspecten van dit beleid, en dat er coördinatie plaatsvindt tussen deze aspecten en andere elementen van de externe betrekkingen, zoals het handelsbeleid en het ontwikkelingsbeleid.
10. Civielrechtelijke kwesties zijn over het geheel genomen weinig aan de orde gekomen.

iii) Institutionele structuren, legitimiteit en doeltreffendheid

11. Talrijke sprekers stelden de verdeling in pijlers aan de orde. Een grote meerderheid betwijfelde de gegrondheid van deze verdeling en bepleitte een volledige "communautarisering" (d.w.z. de toepassing van de gebruikelijke communautaire procedures) van de huidige derde pijler (politiële en justitiële samenwerking in strafzaken), of in ieder geval een bredere toepassing van de communautaire mechanismen en structuren op deze materie. Met name wezen zij op de voordelen van de rechtsinstrumenten, de rechtelijke controlemechanismen en de transparantieregels van het communautaire recht. Er waren echter ook leden van de Conventie die stelden dat de communautaire besluitvormingsprocedures niet zonder meer op het gehele terrein van veiligheid en justitie kunnen worden toegepast.
12. Verscheidene leden vroegen zich af of zij die een "communautarisering" bepleitten, in alle gevallen in detail dezelfde zaken bedoelden, en drongen aan op de noodzaak van een pragmatische aanpak om concreet en stap voor stap te bezien welke verbeteringen op het gebied van de instrumenten en de procedures er nodig zijn. In dit verband is geopperd dat het denkbaar zou kunnen zijn dat besluitvormingprocedures, gedifferentieerd aan de hand van de karakteristieken van bepaalde onderwerpen, binnen hetzelfde kader naast elkaar kunnen bestaan. Ten slotte waren enkele sprekers van mening dat de gehele of gedeeltelijke communautarisering van de derde pijler zou leiden tot een machtsverlies van de nationale regeringen en parlementen, hetgeen door populistische of extremistische partijen zou kunnen worden uitgebuit.
13. Er is vaak teruggekomen op de kwestie van de legitimiteit en de democratische controle. Veel leden van de Conventie wilden dat het Europees Parlement medewetgever wordt, zowel op de gebieden die al gecommunautariseerd zijn als bij de wetgevende activiteiten van de Unie op strafrechtelijk gebied, in ieder geval wat dat gedeelte betreft dat betrekking heeft op de justitiële samenwerking in strafzaken. Anderen drongen aan op een versterking van de rol van de nationale parlementen, overigens zonder dit voorstel in de plaats te stellen van het eerdergenoemde voorstel. Een aantal sprekers had kritiek op de afwezigheid of de ontoereikendheid van de controle op de organen van de Unie in de derde pijler, met name Europol (sommigen noemden ook Eurojust), en eiste dat er een controle op Europees niveau zou komen. Eén lid van de Conventie was van mening dat de momenteel door de nationale parlementen uitgeoefende controle voldoende is.

14. Verschillende modellen voor een dergelijke opgevoerde controle van deze gemeenschappelijke organen zijn besproken: controle door het Europees Parlement en meer in het bijzonder door een speciale parlementaire commissie, de opnemings van deze organen in een communautaire regeling, bv. door hen onder toezicht van de Commissie te brengen, of de instelling van een nieuwe hoge vertegenwoordiger van de Unie als gesprekspartner voor de nationale parlementen op het gebied van de derde pijler, die tevens verantwoordelijk is voor de goede werking van deze organen.
15. Een aantal sprekers oefende kritiek uit op de verdeling van het initiatiefrecht tussen de Commissie en de lidstaten, en waren daarbij meestal van mening dat dit recht thans uitsluitend bij de Commissie dient te berusten. Ook het idee om de initiatieven van de lidstaten te onderwerpen aan voorafgaande juridische controle is in dit verband geopperd.
16. De meerderheid wenste de unanimiteitsregel los te laten voor asiel en immigratie (eerste pijler) en op het gebied van de samenwerking in strafzaken (derde pijler).
17. Wat betreft de gebieden van de huidige derde pijler, heeft een groot aantal leden gezegd dat verbeterde en eenvoudiger toepasbare rechtsinstrumenten nodig zijn. Deze leden constateerden met name dat het gebruik van de overeenkomst als rechtsinstrument verouderd is vanwege de excessieve traagheid van de ratificatieprocedures. Verscheidene leden hebben benadrukt dat het nodig is over dezelfde rechtsinstrumenten te beschikken als in het communautaire recht met name instrumenten die onmiddellijk effect hebben, d.w.z. rechtstreeks toepasbaar zijn, zoals de verordening in het kader van het communautair beleid. De moeilijkheden van afbakening en toepassing van het "kaderbesluit" en het "besluit", instrumenten waarin het huidige EU-Verdrag voorziet, zijn meer dan eens genoemd.
18. Een groot aantal leden van de Conventie heeft verzocht om een uitbreiding van de bevoegdheden van het Hof van Justitie, dat volgens hen volledige bevoegdheid dient te krijgen inzake kwesties binnen de huidige derde pijler. Sommigen hebben expliciet gewag gemaakt van de instelling van een beroepsmogelijkheid voor particulieren op deze gebieden. Verscheidene leden hebben ook benadrukt dat de Commissie zich tot het Hof moet kunnen wenden in het kader van ingebrekestellingsprocedures tegen de lidstaten.

19. Sommige leden hebben gevraagd om de speciale opt-in-regelingen (mogelijkheid tot deelneming) die momenteel voor sommige lidstaten gelden, opnieuw onder de loep te nemen. Soms is geopperd om deze regelingen te vervangen door een mogelijkheid van constructieve onthouding.

iv) Samenwerkingsinstrumenten

20. Een meerderheid betreurde het dat Europol niet beschikt over de rechtsmiddelen en het materieel om haar missies naar behoren te vervullen, en heeft de wens te kennen gegeven dat deze organisatie snel daadwerkelijk operationeel wordt. Daartoe dient zij krachtiger instrumenten en operationele bevoegdheden te krijgen. Zoals sommige sprekers preciseerden, dienen deze bevoegdheden enerzijds de mogelijkheid te omvatten om aan de nationale politiediensten te vragen om onderzoeken in te stellen, en anderzijds de mogelijkheid om in samenwerking met de nationale autoriteiten concrete onderzoeksmaatregelen te nemen. Deze versterking van Europol zou hand in hand moeten gaan met een verderreikende parlementaire (zie boven) en rechterlijke controle. Wat dit laatste punt betreft, bepleitten sommigen een niveau van rechterlijke controle dat equivalent is aan dat waaraan de nationale politie wordt onderworpen; ook hadden zij bedenkingen bij de aan de agenten van Europol toegekende onschendbaarheid. De noodzaak om OLAF (het anti-fraudebureau van de Commissie) te versterken en de synergie tussen OLAF, Europol en Eurojust te bevorderen, is ook aan de orde gesteld. Ten slotte spraken andere leden van de Conventie de wens uit dat eerst het potentieel van een doelmatige samenwerking tussen de nationale politiediensten ten volle wordt benut. Deze samenwerking zou nog kunnen worden geïntensiveerd.
21. Volgens veel leden zou ook Eurojust moeten worden ontwikkeld, en voor meer dan een zou dit de opmaat kunnen zijn tot de instelling van een Europese openbare aanklager. Volgens sommigen zou zo'n aanklager zich tot een Europese rechterlijke instantie moeten kunnen wenden voor een welomschreven aantal delicten (sommigen willen beginnen met gevallen van fraude waardoor de financiële belangen van de Gemeenschap worden geschaad), terwijl anderen van mening zijn dat hij zich uitsluitend tot de nationale rechtbanken zou moeten wenden.

22. De buitengrenzen van de Unie zijn vaak genoemd. Bijna alle sprekers wensten een versterkte en gezamenlijk uit te voeren controle. Volgens veel sprekers zou daartoe een gemeenschappelijk corps voor grensbewaking moeten worden ingesteld. Anderen geven de voorkeur aan een nauwere samenwerking tussen de diensten van de lidstaten en gezamenlijke acties op het gebied van opleiding. Er zijn verschillende tussenoplossingen voorgesteld om te komen tot een verbetering van de bestaande situatie, zoals bijvoorbeeld een stapsgewijze overgang naar een gemeenschappelijke regeling, met als eerste stap een ondersteunende eenheid die ter beschikking staat van de nationale autoriteiten. Sommigen drongen aan op financiële solidariteit en wilden een lastenverdeling ten gunste van de lidstaten die - om uiteenlopende, in het bijzonder geografische redenen - verantwoordelijk zijn voor het voornaamste gedeelte van de gemeenschappelijke buitengrenzen.
23. Ter afsluiting van de besprekingen heeft de voorzitter de kwaliteit geloofd van de gevoerde debatten, die het mogelijk hadden gemaakt nader op een belangrijk onderwerp in te gaan. Hij wees op het genuanceerde karakter van de voorstellen van de leden van de Conventie, en sprak de wens uit dat de bespreking van de grensoverschrijdende criminaliteit zou worden voortgezet. Over de kwestie van de verdeling in pijlers stelde hij een pragmatische benadering voor, om zonder vooringenomenheid te bepalen welke acties het beste volgens deze of gene procedure kunnen worden geregeld.
24. Hij deelde mee dat het praesidium binnenkort zal komen met het voorstel om een werkgroep op te richten die zich nader met bepaalde kwesties zal bezighouden.

III. De rol van de nationale parlementen in de Europese structuur

25. De voorzitter vestigde de aandacht van de leden van de Conventie op de drie vragen over de rol van de nationale parlementen in de verklaring van Laken. Hij kondigde aan dat het secretariaat, om de besprekingen te vergemakkelijken, twee documenten aan de Conventie had voorgelegd; een discussienota met een overzicht (CONV 67/02) waarin de hoofdlijnen zijn aangegeven van de huidige bevoegdheden van de nationale parlementen volgens de verdragen, en waarin een serie voorstellen staat inzake hun toekomstige rol. Het andere document (CONV 68/02) bevat de vragen waarvan de leden van de Conventie bij hun besprekingen zouden kunnen uitgaan.

26. Aangezien een groot aantal sprekers naar de vragen verwees die in dit document gesteld worden, worden deze vragen hieronder als uitgangspunt genomen.

i. Hoe kan men de nationale parlementen helpen om hun cruciale rol te vervullen bij het waarborgen van de democratische legitimiteit van het optreden van de Unie?

27. Het merendeel van de sprekers was van mening dat de nationale parlementen meer betrokken moeten worden bij de activiteiten van de Unie. Dit zou met name door middel van efficiënter toezicht op de nationale regeringen moeten gebeuren (de toezichtsmechanismen van de Scandinavische landen werden belicht). De nationale parlementen zouden op een eerder tijdstip bij de wetgevingsprocedure moeten worden betrokken. Daartoe stelden sommigen voor dat de Commissie alle wetgevingsvoorstellen rechtstreeks aan de nationale parlementen toezendt, op hetzelfde tijdstip als aan het Parlement en aan de Raad, en dat de nationale parlementen bovendien zouden kunnen deelnemen aan de jaarlijkse bespreking van het werkprogramma van de Commissie.

ii. De regelingen voor de controle door de nationale parlementen op de door hun regeringen in de Raad ingenomen standpunten, verschillen van lidstaat tot lidstaat. Zou het, hoewel die regelingen uiteraard volledig onder de nationale bevoegdheid vallen, zinvol kunnen zijn na te gaan welke regeling het beste werkt en "optimale praktijken" uit te wisselen?

28. De Conventieleden benadrukten dat het uiteraard aan elk parlement is om zijn eigen regels vast te stellen voor het uitoefenen van politieke controle op hun respectieve regeringen. Niettemin was men het er algemeen over eens dat onderlinge informatie-uitwisseling over de mechanismen die het beste werken, nuttig zou zijn. Te dien aanzien werd opgemerkt dat deze politieke controle alleen doeltreffend is, als zij *ex ante* wordt uitgeoefend, d.w.z. voordat de Raad een besluit neemt. In dit verband werd gewag gemaakt van de praktijk om een onderhandelingsmandaat vast te stellen en werd tevens verwezen naar de bijdragen hierover van de vertegenwoordigers van Finland (CONV 82/02) en Zweden (CONV 61/02). Sommigen vonden de parlementaire praktijk om de regeringsvertegenwoordigers aan een onderhandelingsmandaat te binden, te rigide zijn; de regeringen zouden een zekere beoordelingsmarge moeten hebben, anders zou de Raad met de ene blokkade na de andere te maken krijgen. Een aantal sprekers verklaarde dat, wanneer de Raad als wetgever optreedt,

zijn werkzaamheden openbaar zouden moeten zijn; zo zouden de nationale parlementsleden namelijk gemakkelijker een doeltreffende controle op hun regering kunnen uitoefenen. Verscheidene sprekers voegden daar nog aan toe dat ook een betere organisatie van de werkzaamheden van de Raad ook daartoe zou bijdragen. Sommige sprekers stelden overigens voor om in de delegaties van de lidstaten in de Raad ook een vertegenwoordiger van de nationale parlementen op te nemen; andere Conventieleden toonden zich sceptisch hierover.

iii. Is het dienstig de bestaande mechanismen voor samenwerking tussen de nationale parlementen onderling en tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement te versterken?

29. Er werd opgemerkt dat een betere horizontale samenwerking tussen de nationale parlementen met betrekking tot de activiteiten van de Unie als een positieve ontwikkeling wordt gezien. In dit verband sprak een aantal Conventieleden zich uit voor versterking van de COSAC (meer vergaderingen, een permanent secretariaat en meerderheids- in plaats van unanimiteitsbesluitvorming). Anderen toonden zich echter kritisch ten aanzien van het functioneren van de COSAC en waren sceptisch over de rol ervan. Er werd voorgesteld een intensievere samenwerking tussen de gespecialiseerde commissies van de nationale parlementen met hun tegenhangers in het Europees Parlement tot stand te brengen. Bovendien stelden sommigen voor dat de nationale parlementen vragen moeten kunnen stellen aan de Commissie; daarvoor zouden zij naar het Europees Parlement komen en kantoren in Brussel openen om de werkzaamheden van het Europees Parlement te volgen.

iv. Zou overwogen moeten worden een nieuwe instelling als collectieve vertegenwoordiging van de nationale parlementen op te richten? Zo ja, met welke samenstelling en met welke bevoegdheden?

30. Een grote meerderheid van de Conventieleden betwijfelde of het wel nuttig is een nieuwe instelling op te richten, waarin slechts de nationale parlementen vertegenwoordigd zouden zijn. Er werd opgemerkt dat de oprichting van een nieuwe instelling het gevaar in zich draagt dat de institutionele architectuur van de Unie complexer en minder zichtbaar wordt voor de burger. Sommigen benadrukten tevens dat een dergelijke instelling, ongeacht of dit nu een tweede kamer van het Europees Parlement of een onafhankelijke kamer zou zijn, een politieke verzwakking van het Europees Parlement zou betekenen, terwijl dit nu juist over de gehele lijn medewetgever zou moeten worden. Dezelfde reserves waren te horen met betrekking tot het voorstel dat de Europarlementariërs tegelijkertijd lid van hun eigen nationale parlement zouden moeten zijn.

31. Sommige leden van de Conventie opperden evenwel het idee van een congres, bestaande uit vertegenwoordigers van de nationale parlementen en van het Europees Parlement, dat met name voor de verkiezing van de voorzitter van de Commissie zou kunnen samenkomen.
32. Over de controle op het subsidiariteitsbeginsel, waren sommigen van mening dat zij een politieke controle moet zijn, omdat het subsidiariteitsbeginsel en de bevoegdheidsverdeling tussen de Europese Unie en de lidstaten politieke problemen doen rijzen; zij onderstreepten dat de nationale parlementen hierbij betrokken moeten worden (sommigen meenden in dit verband dat het nut van een ad hoc comité moet worden overwogen). Uitgaande van de opvatting dat de Unie een rechtsgemeenschap is, opteerden anderen voor een rechterlijke controle. In dit verband werd ook de vraag gesteld of de controle vooraf of achteraf moet plaatsvinden en of de nationale parlementen bij het Hof een toetsingsverzoek moeten kunnen indienen.
- v. *Moet de raadpleging van de nationale parlementen, indien een uitbreiding van de bevoegdheden wordt overwogen, verplicht worden gesteld? Indien ja, onder welke vorm?*
33. Sommige sprekers pleitten voor raadpleging van de nationale parlementen, in het bijzonder op gebieden met een geringe betrokkenheid van het Europees Parlement (bv. buitenlands en veiligheidsbeleid, beleid inzake justitie en binnenlandse zaken). Ook stelden sommigen voor dat de nationale parlementen zouden kunnen worden geraadpleegd in het kader van een bepaling zoals artikel 308 VEG, dat de Unie in staat stelt bij wijze van uitzondering op te treden zonder dat haar expliciet bevoegdheid is toegewezen. Sommigen stelden voor dat in geval van herziening van de verdragen of wijziging van de bevoegdheden van de Unie, een instantie naar het model van de Conventie zou moeten worden geraadpleegd.
34. Ter afronding van dit agendapunt constateerde de voorzitter dat de bijdragen van de leden van de Conventie voornamelijk neigden naar verbetering van het huidige stelsel. Zelf vroeg hij zich evenwel af of de burgers niet méér verwachtten van het werk van de Conventie en hij verzocht de voorzitter van de werkgroep "nationale parlementen" dan ook open te staan voor een innoverende aanpak.

IV. Samenstelling van de werkgroepen

35. Onder verwijzing naar het door het Praesidium opgestelde document CONV 77/02 met de samenstelling van de groepen, verklaarde de voorzitter dat de samenstelling in de meeste gevallen overeenstemt met de eerste keuze van de leden van de Conventie. Slechts in een paar gevallen is wegens het te grote aantal aanvragen voor bepaalde groepen de tweede keuze genomen. Geen enkel lid van de Conventie is ingelijfd bij een groep die als derde keuze werd opgegeven.
36. Met betrekking tot het vraagstuk van de toekomstige werkgroepen, dat tijdens de laatste plenaire zitting en inmiddels ook schriftelijk aan de orde is gesteld, memoreerde de voorzitter de gekozen aanpak, die tijdens het vorige debat over de werkgebieden justitie en binnenlandse zaken is bevestigd en die erin bestaat het inhoudelijke werk door de Conventie te laten verrichten en te voorkomen dat deze door de oprichting van werkgroepen versnipperd raakt. De werkgroepen hebben ten doel specifieke vraagstukken, die naar aanleiding of ten behoeve van de debatten in de plenaire zittingen worden omschreven, uit te diepen en verslag te doen aan de Conventie over de verschillende mogelijkheden met betrekking daartoe. Politieke aangelegenheden met een algemene strekking zouden verder in de plenaire zitting worden besproken.
37. Wat het verzoek betreft om sneller dan oorspronkelijk gepland over het verslag aan de Conventie van de eerste zes werkgroepen te kunnen beschikken, spoorde de voorzitter de voorzitters van de werkgroepen aan om zich daarvoor in te zetten, zodat alle groepen hun werkzaamheden zoveel mogelijk in september of oktober al kunnen afronden. Vervolgens stelde de voorzitter vast dat uit het vorige debat over de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid de behoefte is gebleken aan een werkgroep die een aantal specifieke vraagstukken nader bestudeert en deelde hij mede dat het Praesidium binnenkort het mandaat van deze groep zal vaststellen. Als voorbeelden van zulke vraagstukken vermeldde de voorzitter de nauwkeuriger omschrijving van de bestaande taakverdeling tussen de lidstaten en de Unie en de wijze waarop de Unie op de bewuste gebieden optreedt, inclusief de vraag of deze naar het communautaire stelsel kunnen worden overgeheveld.

38. Hij voegde hieraan toe dat het komende debat in pleno over het externe optreden van de Unie wellicht een aantal technische vraagstukken ter behandeling in een werkgroep zal opleveren en dat het bij de verdere besprekingen vermoedelijk wenselijk zal blijken andere werkgroepen op te richten.
39. Op verzoek van een van de leden van de Conventie deelden de voorzitters van de eerste zes werkgroepen mee op welke datum hun groep voor het eerst zal samenkomen.

V. Diversen

- Zitting van 24 en 25 juni over de civiele samenleving

40. De voorzitter herinnerde aan het thema en de bijzondere vorm van de volgende zitting, die in de grote vergaderzaal van het Parlement zal worden gehouden om de leden van de Conventie de mogelijkheid te bieden vertegenwoordigers van de organisaties van de civiele samenleving te ontmoeten en met hen in gesprek te treden, mede dankzij het systeem van de blauwe kaarten. Tevens zal per land een lid van de Conventie verslag uitbrengen over de debatten met de georganiseerde civiele samenleving op nationaal niveau. Voorts wees de voorzitter op document CONV 79/02 over de vergaderingen van de acht contactgroepen met de organisaties van de civiele samenleving en verzocht hij de leden van de Conventie in groten getale deel te nemen aan deze acht vergaderingen.

- Jongerenconventie

41. De voorzitter vermeldde de voorbereiding van de jongerenconventie die van 9 t/m 12 juli in Brussel zal plaatsvinden en dankte de leden van de Conventie voor hun inspanningen om representatieve en gemotiveerde jongeren te kiezen. Hij kondigde aan dat tijdens de volgende zitting van de Conventie nadere inlichtingen zullen worden verstrekt over het verloop van die belangrijke bijeenkomst.
42. Ter afsluiting memoreerde de voorzitter dat de volgende zitting (maandag 24 juni vanaf 14u30 en dinsdag 25 juni vanaf 9u30) gewijd zal zijn aan de dialoog met de civiele samenleving. De voorzitter zal dan tevens verslag doen van de zitting van de Europese Raad in Sevilla, alwaar hij, overeenkomstig de verklaring van Laken, mondeling een overzicht zal geven van de stand van zaken in de Conventie.